

ІСТОРИЧНА БЕЛЕТРИСТИКА

Викладач – Кирильчук О.М., канд. філол. наук, доцент кафедри української літератури.

Освітній рівень магістр

Курс – 2, семестр – 3.

Кількість кредитів – 3.

Мета курсу – сформувати у студентів чітке уявлення про історію розвитку, теоретичне наповнення та наукове осмислення української історичної белетристики XIX-XXI століть.

Завдання – навчитися аналізувати генологічні та тематичні особливості української белетристики, інтерпретувати художні стратегії осмислення минулого в українській літературі XIX-XXI ст.

Компетентності:

1. Оволодіння науковими методами пізнання, здатність до виконання навчально-дослідної та/або науково-дослідної роботи та презентації її результатів, зокрема і в локальних аналітичних групах;
2. Здатність працювати з архівами, каталогами, добирати критичну та монографічно-дослідницьку літературу для розв'язання сформульованої навчально-наукової проблеми;
3. Здатність вирішувати завдання, які потребують фахових знань, умінь, навичок та досвіду; володіння способами інтеріоризації професійних знань;
4. Здатність до послідовного, системного та цілеспрямованого засвоєння змісту навчання із дисциплін професійної підготовки, готовність до навчання на наступному рівні.;
5. Здатність до різних видів літературознавчого аналізу; володіння науковим інструментарієм в галузі теорії та історії літератури, компаративістики, рецептивної естетики й герменевтики, дискурс-аналізу;
6. Здатність до текстової, текстологічної, читацької, інтерпретаційної, дискурсивної, культурознавчої, мистецтвознавчої, психологічної тощо діяльності;
7. Здатність брати участь у дискусіях на літературні теми; підтримувати контакти із письменниками, вченими; діагностувати рівень художніх смаків слухачів та відповідно корелювати складність коментарів, інтерпретацій; адаптувати складні дослідницькі теорії, тези до рівня реципієнтів; володіння основами риторики.

Програмні результати:

1. Знання сучасних концепцій художньо-гуманітарного знання та творчості (на теоретико-методологічному, онтологічному, праксеологічному, антропологічному рівнях); досвід гуманітарних практик осягнення світу; результати і ресурси інтеграції гуманітарних та природничих наук; освіти, науки і культури; критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей.
2. Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.
3. Знання провідних тенденцій розвитку літературного процесу в Україні, специфіки його перебігу в культурному контексті; змісту естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; творів української класики й сучасності у взаємозв'язках із зарубіжною літературою й культурою.
4. Дослідницькі вміння: самостійно планувати та виконувати індивідуальні навчально та науково-дослідні завдання, оцінювати отримані результати, застосовувати їх у подальших розвідках у галузі філології та суміжних наук; уміння впровадження дослідницької та/або інноваційної діяльності; уміння вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію.
5. Уміння порівнювати літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності; уміння визначати типи дискурсу й давати їм характеристику, структурувати дискурс на макро- і мікрорівнях.

Загалом студенти повинні:

знати:

- теоретичне наповнення поняття історична белетристика;
- жанрову специфіку та композиційну своєрідність художніх текстів про минуле;
- художні моделі представлення у вітчизняному письменстві історичної тематики;
- етапи художньої еволюції української історичної белетристики XIX-XXI ст.

вміти:

- аналізувати генологічну та тематичну своєрідність історичної белетристики;
- досліджувати особливості художньої інтерпретації минулого в текстах українських авторів XIX-XXI століть;
- розглядати композиційну побудову текстів історичної белетристики.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: Історична белетристика в системі історії української літератури

Тема 2: Розвиток українського історичного роману в епоху романтизму.

Тема 3: Історична тематика в літературі реалізму.

Тема 4: Тема минулого у текстах авторів українського модернізму.

Тема 5: Українська історична проза 1920-х-1930-х років.

Тема 6: Історична белетристика у 1940-50-х роках: советська та діаспорна версії.

Тема 7: Осмислення теми минулого в літературі 1960-90-х роках.

Тема 8: Сучасна українська історична белетристика.

Е-mail кафедри: kul@rshu.edu.ua

Е-mail викладача: oleksandr.kyrylchuk@rshu.edu.ua

Очні консультації: щовівторка з 12.35 до 14.00 (2 академічні години).

Онлайн-консультації: щочетверга з 17.00 до 19.00.